

MAMO, CZY JA SŁYSZĘ?

Prawidłowe funkcjonowanie narządu słuchu jest niezbędne dla rozwoju mowy. Mowa jako dźwiękowy sposób porozumiewania się ludzi jest jedną z największych umiejętności człowieka. Dzięki mowie zdobywamy wszelkie informacje o otaczającym świecie. Mowa jest także jednym z najważniejszych bodźców rozwoju umysłowego i społecznego dziecka. Prześledźmy naturalne etapy rozwoju mowy:

- okres melodii do 1. roku życia,
- okres wyrazu od 1. do 2. roku życia,
- okres zdania od 2. do 3. roku życia,
- okres swoistej mowy dziecięcej od 3. do 7. lat.

Podany poniżej test zawiera informacje dotyczące prawidłowych reakcji słuchowych oraz etapy rozwoju psychoruchowego dziecka od urodzenia do 2. roku życia.

Od 1 do 3 miesiąca

Czy Twoje dziecko leżąc w cichym pokoju reaguje na głośne dźwięki?

TAK NIE

Czy dziecko reaguje na głos bliskiej osoby matki lub ojca (kiedy jej nie widzi)?

TAK NIE

Okolo 2 miesiąca życia niemowlęta głużą (gruchają), wyrażając w ten sposób swoje emocje. Są to najczęściej dźwięki gardłowe, przypominające *k, g, ch*. Wokalizacje te mają charakter odruchowy, są ćwiczeniami narządów artykulacyjnych i pojawiają się niezależnie od tego, czy dziecko słyszy czy nie. Głuzeniu odpowiada umiejętność unoszenia głowy.

Głuży, tzn. wydaje dźwięki gardłowe?

TAK NIE

Od 4 do 6 miesięcy

Czy Twoje dziecko słuch cichej zabawki muzycznej, dzwonka lub grzechotki, odwraca głowę w stronę dźwięku?

TAK NIE

Czy reaguje gaworzeniem na mowę matki lub ojca?

TAK NIE

Okolo 5 miesiąca życia niemowlę zaczyna gaworzyć. Świadomie bawi się głosem pod kontrolą słuchu, powtarza dźwięki przypadkowe lub usłyszane w otoczeniu, najczęściej są to sylaby. Na tym etapie rozwoju mowy milknie dziecko, które urodziło się z poważnym niedosłuchem. Gaworzeniu towarzyszy umiejętność siadania.

Gaworzy, czyli powtarza sylaby: ma-ma, ba-ba?

TAK NIE

Od 7 do 12 miesięcy

Reaguje na swoje imię, obraca się, gdy ktoś je woła?

TAK NIE

Czy Twoje dziecko zaczyna powtarzać słowa: mama, tata, baba, próbując naśladować głos rodziców pod względem rytmu i głośności?

TAK NIE

W okresie tym pojawiają się pierwsze reakcje na wołanie, reakcje na proste polecenia i zakazy. Koniec pierwszego roku życia jest momentem, kiedy dziecko zaczyna rozumieć, że wszystkie przedmioty, ludzie mają swoją nazwę, a dźwięki wydawane przez dorosłych są sposobem porozumiewania się.

Czy Twoje dziecko rozumie proste polecenia i zakazy?

TAK NIE

Od 13 do 18 miesięcy

Czy Twoje dziecko potrafi pokazać znane sobie rzeczy, jak: samochód, pies, nazywając je auto – brym, pies – hau-hau?

TAK NIE

Czy wymawia 3, 4 słowa poza mama, tata?

TAK NIE

Czy Twoje dziecko tańczy przy muzyce?

TAK NIE

W tym czasie dziecko opanowuje elementarny zasób słów określających przedmioty i osoby z najbliższego otoczenia. Wypowiada wiele wyrazów o charakterze onomatopei (dźwiękonaśladowczych), na przykład naśladowując głosy zwierząt.

Opanowało kilka nazw osób i przedmiotów?

TAK NIE

Od 19 do 24 miesięcy

Czy dziecko potrafi pokazywać znane obrazki, gdy się je nazywa, bez patrzenia na usta?

TAK NIE

Czy spełnia proste polecenia, na przykład: włóż piłkę do pudełka, daj lalę?

TAK NIE

Czy potrafi wskazać przynajmniej jedną część ciała, gdy je o to poprosisz?

TAK NIE

Czy wymawia co najmniej 20 słów?

TAK NIE

Około 2 roku życia dziecko powinno wypowiadać pierwsze proste zdania. Mowa ulega doskonaleniu. Następuje różnicowanie słownictwa na rzeczowniki (określające przedmioty), czasowniki (określające czynności), przymiotniki (określające cechy) oraz przyimki, spójniki i zaimki. Około drugiego roku życia dziecko zaczyna mówić o sobie ja. Przyswaja ok. 300 wyrazów.

Wypowiada proste zdania?

TAK

NIE

Jeśli Twoja odpowiedź na którekolwiek z tych pytań brzmi **NIE** lub potrzebne Ci są dalsze informacje o zaburzeniach słuchu, skontaktuj się z nami.

ZADZWOŃ! tel. (77) 442 70 22

Ok. **3 roku życia** dziecko zaczyna wypowiadać zdania dłuższe, złożone z 4-5 poznanych słów. Początkowo są to zdania proste, później zdania rozwinięte i bardziej złożone.

Następnie rozpoczyna się okres tzw. swoistej mowy dziecięcej. **Czterolatnie** dziecko potrafi opowiedzieć krótką historyjkę. Zasób słów sięga w wieku przedszkolnym 3000-4000 wyrazów. Zmianom ilościowym towarzyszą zmiany jakościowe mowy, tzn. wzrasta liczba przymiotników, przysłówków, zaimków, liczebników. W tym okresie dziecko wzbogaca układ zasad gramatycznych, utrwala go. Wraz z rozwojem słownictwa rozwija się u dziecka myślenie słowne, pojawiają się elementarne formy myślenia słowno-logicznego.

Przed rozpoczęciem nauki w szkole dziecko potrafi wyodrębnić szczegóły na obrazku, a jednocześnie połączyć je w całość. Nie tylko spostrzega, ale potrafi wykorzystać te spostrzeżenia. Następuje rozwój wypowiedzi słownych z uwzględnieniem struktury gramatycznej. Wypowiedzi mają formę zdaniową.

Mowa staje się jakby wskaźnikiem inteligencji dziecka. Dziecko prawidłowo słyszące nabywa umiejętności mowy nieświadomie, bezwiednie, w sposób naturalny.

Już niedosłuch nieznaczного stopnia może zaburzyć rozwój mowy i wpłynąć niekorzystnie na rozwój poznawczy dziecka, jego możliwości edukacyjne. Głębszy niedosłuch, występujący w okresie opanowywania mowy, bez właściwej pomocy udzielonej najwcześniej, jak można, uniemożliwia jej rozwój, co pociąga za sobą konsekwencje na całe życie. Ponad 90% dzieci, nawet z głębokim obwodowym uszkodzeniem słuchu, jest w stanie rozwijać się w okresie rozwoju mowy prawie równoległe z rówieśnikami słyszącymi.

Muszą jednak we właściwym czasie być spełnione podstawowe warunki, jak **wczesna diagnoza, właściwe aparatowanie oraz intensywna i systematyczna rehabilitacja**. Tak wczesną diagnozę i leczenie zapewniają jedynie powszechne systematyczne badania profilaktyczne, poczynając od momentu narodzin dziecka. Obecnie jednym z głównych celów działania NZOZ LOGOMED w Opolu, przy współpracy z Wojewódzką Poradnią Audiologiczną WCM w Opolu, jest powszechne badanie noworodków i niemowląt oraz dzieci przedszkolnych i szkolnych – w ramach programu „Słyszę”.